

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.7.2026
COM(2026) 354 final

2026/0190 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στην Ιρλανδία να εφαρμόσει μειωμένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης για την εμπορική χρήση πετρελαίου εσωτερικής καύσης από ορισμένες επιχειρήσεις οδικών μεταφορών, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η φορολογία των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση διέπεται από την οδηγία 2003/96/EK του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας¹ (στο εξής: οδηγία).

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 της οδηγίας, εκτός από τις διατάξεις που θεσπίζονται ειδικότερα στα άρθρα 5, 15 και 17, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει σε ένα κράτος μέλος να θεσπίσει περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις του επιπέδου φορολογίας για λόγους ειδικής πολιτικής.

Με την επιστολή τους της 20ής Μαΐου 2026, οι ιρλανδικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή για την πρόθεσή τους να υποβάλουν αίτηση άδειας για την εφαρμογή προσωρινής μείωσης των πραγματικών εθνικών φορολογικών συντελεστών για την εμπορική χρήση πετρελαίου εσωτερικής καύσης από επιχειρήσεις οδικών μεταφορών που πληρούν τις προϋποθέσεις της περί εμπορικής χρήσης διάταξης του άρθρου 7 παράγραφος 2 της οδηγίας, κάτω από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που καθορίζονται στο άρθρο 7 και στον πίνακα Α του παραρτήματος Ι της οδηγίας. Με την επιστολή τους της 1ης Ιουλίου 2026, οι ιρλανδικές αρχές διευκρίνισαν περαιτέρω τη διάρκεια της αιτούμενης άδειας.

Από την έναρξη των εχθροπραξιών στα Στενά του Ορμούζ στις 28 Φεβρουαρίου 2026 και την επακόλουθη αύξηση των τιμών της ενέργειας, η κυβέρνηση της Ιρλανδίας έχει θεσπίσει μείωση του συνολικού επιπέδου του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζεται στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως προωθητικό σε 37,185 λεπτά ανά λίτρο, με ισχύ από τις 15 Απριλίου 2026.

Επιπλέον, η Ιρλανδία εφαρμόζει σύστημα έκπτωσης για το ντίζελ προς όφελος των επιχειρήσεων οδικών μεταφορών εμπορευμάτων και μεταφορών επιβατών με λεωφορείο, όπως επιτρέπεται βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 2 της οδηγίας. Η νομοθεσία που θεσπίστηκε από την έναρξη της παρούσας κρίσης έχει ως αποτέλεσμα οι φορείς που πληρούν τις προϋποθέσεις για το εν λόγω σύστημα να λαμβάνουν τέτοιες επιστροφές ώστε το πραγματικό επίπεδο του ειδικού φόρου κατανάλωσης για τα εν λόγω μέρη να ανέρχεται σε 0,25185 EUR ανά λίτρο πετρελαίου εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως προωθητικό έως την 31η Αυγούστου 2026 και σε 0,31689 EUR ανά λίτρο πετρελαίου εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως προωθητικό μεταξύ της 1ης Σεπτεμβρίου 2026 και της 30ής Σεπτεμβρίου 2026. Αμφότεροι οι συντελεστές είναι χαμηλότεροι από τον ελάχιστο συντελεστή της Ένωσης που καθορίζεται στην οδηγία.

Η αιτούμενη περίοδος ισχύος του μέτρου καλύπτει το χρονικό διάστημα από την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2026, το οποίο δεν υπερβαίνει το μέγιστο επιτρεπόμενο διάστημα σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 της οδηγίας.

Σύμφωνα με τις ιρλανδικές αρχές, στόχος του μέτρου είναι η άμβλυνση των επιπτώσεων των υψηλών τιμών λιανικής του πετρελαίου εσωτερικής καύσης, που οφείλονται στα πρόσφατα

¹ Οδηγία 2003/96/EK του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>).

γεωπολιτικά γεγονότα, στους οδικούς μεταφορείς εμπορευμάτων και τους μεταφορείς επιβατών με λεωφορείο. Με το εν λόγω μέτρο θα αμβλυνθούν οι δευτερογενείς επιπτώσεις των υψηλότερων τιμών των καυσίμων στις τιμές καταναλωτή, δεδομένης της σημασίας των τομέων αυτών για την παροχή άλλων αγαθών και υπηρεσιών.

Στα συμπεράσματά του της 19ης Μαρτίου 2026, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε ότι η ενεργειακή μετάβαση παραμένει η πλέον αποτελεσματική στρατηγική για την επίτευξη της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρώπης, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, τη διαρθρωτική μείωση των τιμών της ενέργειας και την παροχή της καθαρής, άφθονης και εγχώριας ενέργειας που θα αποτελέσει το καύσιμο για την οικονομία του μέλλοντος.

Ταυτόχρονα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνώρισε ότι απαιτούνται στοχευμένες λύσεις βραχυπρόθεσμα για τη διασφάλιση οικονομικά προσιτής ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη της τεχνολογικής ουδετερότητας και των ειδικών καταστάσεων των κρατών μελών, της ιδιαίτερης έκθεσης ορισμένων βιομηχανικών τομέων στον κίνδυνο μετεγκατάστασης και της ανάγκης βελτίωσης των συνθηκών για ενεργοβόρους καινοτόμους τομείς, χωρίς να υπονομεύονται η προβλεψιμότητα και οι ισότιμοι όροι ανταγωνισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να παρουσιάσει χωρίς καθυστέρηση μια εργαλειοθήκη στοχευμένων προσωρινών μέτρων για την αντιμετώπιση των πρόσφατων απότομων αυξήσεων των τιμών των εισαγόμενων ορυκτών καυσίμων λόγω της κρίσης στη Μέση Ανατολή. Τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου παρέχουν πολιτική καθοδήγηση από τα κράτη μέλη και συνιστούν πολιτική εντολή για τη θέσπιση δημοσιονομικών μέτρων με τα οποία λαμβάνονται υπόψη οι ζητούμενες δυνατότητες ευελιξίας. Τα εν λόγω συμπεράσματα υποστηρίζουν σαφώς την πλήρη αξιοποίηση των παρεκκλίσεων και των δυνατοτήτων ευελιξίας που προβλέπονται στην οδηγία, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης προσωρινών μειωμένων συντελεστών, οι οποίοι συνδέονται προσεκτικά με τις έκτακτες περιστάσεις και τους στόχους της οικονομικής προσιτότητας της ενέργειας.

Οι στόχοι των μέτρων αυτών θα είναι να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να αναπτύξουν στοχευμένες και προσωρινές λύσεις για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων των τρεχουσών ενεργειακών κρίσεων στις τιμές. Οι εν λόγω λύσεις είναι αναγκαίες βραχυπρόθεσμα για τη διασφάλιση οικονομικά προσιτής ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη της τεχνολογικής ουδετερότητας και των ειδικών καταστάσεων των κρατών μελών, της ιδιαίτερης έκθεσης ορισμένων βιομηχανικών τομέων στον κίνδυνο μετεγκατάστασης και της ανάγκης βελτίωσης των συνθηκών για ενεργοβόρους καινοτόμους τομείς, χωρίς να υπονομεύονται η προβλεψιμότητα και οι ισότιμοι όροι ανταγωνισμού.

Από την έναρξη των εχθροπραξιών στις 28 Φεβρουαρίου 2026 και την επακόλουθη διατάραξη στα Στενά του Ορμούζ, η τιμή του πετρελαίου (Brent) αυξήθηκε από περίπου 60 EUR/βαρέλι σε πάνω από 90 EUR/βαρέλι². Σύμφωνα με την Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία της Ιρλανδίας, οι τιμές του πετρελαίου εσωτερικής καύσης, όπως μετρούνται με τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), αυξήθηκαν κατά 18 % σε μηνιαία βάση τον Μάρτιο του 2026 και ανήλθαν στο υψηλότερο επίπεδο από τον Ιούλιο του 2022³.

² ΓΔ ENER, Weekly oil bulletin, 2 Απριλίου 2026, https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/weekly-oil-bulletin_en?prefLang=el.

³ [Focus on Fuel and Home Heating Costs March 2026 - Central Statistics Office](#) (Εστίαση στο κόστος των καυσίμων και της οικιακής θέρμανσης, Μάρτιος 2026 — Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία).

Όσον αφορά την εξέλιξη των τιμών του πετρελαίου κατά την περίοδο της εν λόγω παρέκκλισης, αναμένεται να παραμείνουν υψηλές. Μετά την εν λόγω περίοδο, οι προσδοκίες εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη διάρκεια των εχθροπραξιών στη Μέση Ανατολή και από τη διατάραξη στα Στενά του Ορμούζ.

Οι τιμές των καυσίμων ακολουθούν τη δυναμική της τιμής του αργού πετρελαίου με καθυστέρηση μίας ή δύο εβδομάδων, ωστόσο οι τιμές της βενζίνης τείνουν να αντιδρούν λιγότερο άμεσα στις μεταβολές των τιμών του πετρελαίου, ενώ το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που εισάγει η ΕΕ τείνει να παρουσιάζει μεγαλύτερη αστάθεια από τις τιμές του αργού πετρελαίου.

Ο παγκόσμιος χαρακτήρας των τιμών του πετρελαίου και η περιορισμένη επιρροή των κρατών μελών στις τιμές αυτές καθιστούν την εν λόγω κρίση εξωγενή. Όλα τα κράτη μέλη θα υπόκεινται σε παρόμοιες παγκόσμιες τιμές για τα ενεργειακά προϊόντα.

Λόγω των ιδιαίτερων γεωγραφικών χαρακτηριστικών της και της ανεπαρκούς ανάπτυξης των σιδηροδρομικών υποδομών, η Δημοκρατία της Ιρλανδίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις οδικές μεταφορές τόσο επιβατών όσο και εμπορευμάτων.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Το άρθρο 19 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2003/96 του Συμβουλίου ορίζει τα εξής:

«Εκτός από τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στα προηγούμενα άρθρα και ειδικότερα στα άρθρα 5, 15 και 17, το Συμβούλιο αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής μπορεί να επιτρέψει σε ένα κράτος μέλος να θεσπίσει περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις για λόγους ειδικής πολιτικής.»

Μέσω των εν λόγω φορολογικών μειώσεων, οι ιρλανδικές αρχές προτίθενται να συμβάλουν στην άμβλυνση των επιπτώσεων των υψηλών τιμών λιανικής πώλησης πετρελαίου εσωτερικής καύσης στον τομέα των οδικών μεταφορών οι οποίες προκλήθηκαν από τις εχθροπραξίες στη Μέση Ανατολή και, τελικά, μέσω της άμβλυνσης των δευτερογενών επιπτώσεων, να επιδιώξουν τη μείωση των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

Αυτές οι επιστροφές φόρων θα οδηγήσουν σε μια κατάσταση κατά την οποία οι αποδέκτες θα επωφελούνται από πραγματικούς συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης χαμηλότερους από τους ελάχιστους συντελεστές της ΕΕ βάσει της οδηγίας, γεγονός που αιτιολογεί την υπό συζήτηση άδεια.

Η δυνατότητα θέσπισης των εν λόγω πραγματικών φορολογικών συντελεστών είναι δυνατόν να προβλεφθεί δυνάμει του άρθρου 19 της οδηγίας, δεδομένου ότι σκοπός της είναι να επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν περαιτέρω απαλλαγές, επιστροφές ή μειώσεις για λόγους ειδικής πολιτικής.

Η περιορισμένη περίοδος ισχύος, με δυνατότητα ανανέωσης, δεν υπερβαίνει το μέγιστο επιτρεπόμενο διάστημα σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 της οδηγίας.

Τέλος, η φορολογική μείωση δεν είναι σωρευτική με οποιεσδήποτε άλλες φορολογικές ελαφρύνσεις.

Υπό τις συνθήκες αυτές, φαίνεται σκόπιμο να χορηγηθεί η άδεια για την αιτούμενη περίοδο.

Ταυτόχρονα, οι επιστροφές φόρων συνεπάγονται δημοσιονομικό κόστος και τείνουν να αυξάνουν τη ζήτηση ορυκτών καυσίμων, επιδεινώνοντας έτσι την ανισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Ως εκ τούτου, το μέτρο θα πρέπει να παραμείνει αυστηρά περιορισμένο χρονικά, ενώ θα πρέπει να αξιολογηθούν ο αναμενόμενος αντίκτυπός του στη ζήτηση ορυκτών καυσίμων και το δημοσιονομικό κόστος του. Όπου απαιτείται, θα πρέπει να λαμβάνονται αντισταθμιστικά μέτρα.

Κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις

Η μείωση των πραγματικών φορολογικών συντελεστών που ζήτησαν οι ιρλανδικές αρχές θα έχει ως αποτέλεσμα συντελεστές χαμηλότερους από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας των καυσίμων μεταφορών, όπως ορίζονται στο άρθρο 7 και στον πίνακα Α του παραρτήματος Ι της οδηγίας. Συγκεκριμένα, οι πραγματικοί φορολογικοί συντελεστές θα ανέρχονται σε 0,25185 EUR ανά λίτρο πετρελαίου εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως προωθητικό για την περίοδο έως την 31η Αυγούστου 2026 και σε 0,31689 EUR ανά λίτρο πετρελαίου εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως προωθητικό για την περίοδο από την 1η Σεπτεμβρίου 2026 έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2026. Οι συντελεστές αυτοί εφαρμόζονται αποκλειστικά στους φορείς που πληρούν τις προϋποθέσεις στο πλαίσιο συστήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 της οδηγίας.

Η παρούσα πρόταση δεν θίγει τυχόν εκτίμηση του ιρλανδικού μέτρου βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Επιπλέον, η πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου δεν προδικάζει την υποχρέωση του κράτους μέλους να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

• Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Κάθε σχέδιο παρέκκλισης βάσει του άρθρου 19 της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας πρέπει να εξετάζεται από την Επιτροπή λαμβανομένων υπόψη της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, της ανάγκης διασφάλισης θεμιτού ανταγωνισμού και των ενωσιακών πολιτικών για την υγεία, το περιβάλλον, την ενέργεια και τις μεταφορές.

Σύμφωνα με τις ιρλανδικές αρχές, η προβλεπόμενη επιστροφή φόρου αναμένεται να ελαφρύνει εν μέρει την κοινωνική και οικονομική επιβάρυνση του ιρλανδικού πληθυσμού λόγω της πρόσφατης αύξησης των τιμών των καυσίμων μεταφορών, που προέκυψε επίσης από τις εχθροπραξίες στη Μέση Ανατολή και τη διατάραξη στα Στενά του Ορμούζ και ενέχει τον κίνδυνο δευτερογενών επιπτώσεων στις τιμές, οι οποίες θα επηρεάσουν τη μεταφορά εμπορευμάτων και την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς.

Ως αποτέλεσμα αυτής της έκτακτης κατάστασης, το παρόν προσωρινό μέτρο δεν είναι πιθανό να επηρεάσει τις ενδοενωσιακές συναλλαγές. Συνολικά, το μέτρο αυτό φαίνεται αποδεκτό από την άποψη της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και της ανάγκης διασφάλισης θεμιτού ανταγωνισμού. Λόγω των περιορισμένων επιπτώσεων και της περιορισμένης διάρκειάς του, το μέτρο δεν αναμένεται να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό ούτε να εμποδίσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Περιβαλλοντική και κλιματική πολιτική

Η Ένωση παραμένει σταθερά προσηλωμένη στους στόχους της για το κλίμα και την ενέργεια, όπως αναφέρονται στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα (κανονισμός 2021/1119). Οι προσωρινές μειώσεις φόρων που επιτρέπονται δυνάμει της παρούσας πράξης δεν θα πρέπει

να οδηγούν σε διαρθρωτική αποδυνάμωση των μηνυμάτων των τιμών που ενθαρρύνουν την ενεργειακή απόδοση και τη μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ενεργειακή πολιτική

Δεδομένης της κλίμακας της τρέχουσας απότομης αύξησης των τιμών της ενέργειας που προκύπτει από την κατάσταση στη Μέση Ανατολή, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν να τους επιτραπεί η προσωρινή μείωση των συντελεστών ειδικών φόρων κατανάλωσης προϊόντων κάτω από τους ελάχιστους συντελεστές της ΕΕ.

Δεδομένης της σύντομης διάρκειάς της και των τρεχουσών έκτακτων περιστάσεων που συνδέονται με τη γεωπολιτική κατάσταση σε συνδυασμό με την εξαιρετικά υψηλή τιμή αγοράς των ενεργειακών προϊόντων, η μείωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης κάτω από τους ελάχιστους συντελεστές που καθορίζονται στην οδηγία θεωρείται κατάλληλη και αναλογική για την εξισορρόπηση των ειδικών στόχων πολιτικής που απαριθμούνται στο άρθρο 19 της οδηγίας, και ιδίως της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ, με την επιτακτική ανάγκη διασφάλισης της οικονομικής προσιτότητας για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.

Πολιτική για την εσωτερική αγορά και θεμιτός ανταγωνισμός

Ως αποτέλεσμα της έκτακτης κατάστασης, το παρόν προσωρινό μέτρο δεν είναι πιθανό να επηρεάσει τις ενδογενειακές συναλλαγές. Συνολικά, το μέτρο αυτό φαίνεται αποδεκτό από την άποψη της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και της ανάγκης διασφάλισης θεμιτού ανταγωνισμού. Λόγω των περιορισμένων επιπτώσεων και της περιορισμένης διάρκειάς του, το μέτρο δεν αναμένεται να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό ούτε να εμποδίσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Κοινωνική πολιτική

Η παρατηρούμενη και αναμενόμενη αύξηση του κόστους της ενέργειας σε ολόκληρη την Ένωση και οι επακόλουθες δευτερογενείς επιπτώσεις έχουν δυσανάλογο αντίκτυπο στα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος⁴. Ως εκ τούτου, οι μειώσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης στις επιχειρήσεις οδικών μεταφορών και μεταφορών με λεωφορείο μπορούν να έχουν θετικό κοινωνικό αντίκτυπο, συμβάλλοντας στην ελαχιστοποίηση των αυξήσεων του κόστους για τα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Ο τομέας της έμμεσης φορολογίας, που καλύπτεται από το άρθρο 113 της ΣΛΕΕ, δεν εμπίπτει καθαυτός στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 3 της ΣΛΕΕ.

Ωστόσο, δυνάμει του άρθρου 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, έχει εκχωρηθεί αποκλειστική αρμοδιότητα στο Συμβούλιο να επιτρέπει, βάσει παράγωγου δικαίου, στα κράτη μέλη να θεσπίζουν περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης. Επομένως, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να υποκαταστήσουν το Συμβούλιο. Κατά συνέπεια, η

⁴ [Οικονομικές και διανεμητικές επιπτώσεις των υψηλότερων τιμών της ενέργειας στα νοικοκυριά στην ΕΕ — Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και ένταξη.](#)

αρχή της επικουρικότητας δεν έχει εφαρμογή στην παρούσα εκτελεστική απόφαση. Εν πάση περιπτώσει, δεδομένου ότι η παρούσα πράξη δεν αποτελεί σχέδιο νομοθετικής πράξης, δεν θα πρέπει να διαβιβαστεί στα εθνικά κοινοβούλια σύμφωνα με το πρωτόκολλο αριθ. 2 που προσαρτάται στις Συνθήκες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Οι μειώσεις φόρων δεν υπερβαίνουν τα απαραίτητα για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου.

Η άδεια ισχύει για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα (από την έκδοση από το Συμβούλιο έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2026) και χορηγείται σε πλαίσιο ενεργειακής κρίσης.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Ως νομική πράξη προτείνεται εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ προβλέπει μόνο αυτό το είδος μέτρου.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΥΧΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Για το μέτρο δεν απαιτείται αξιολόγηση της ισχύουσας νομοθεσίας.

- **Διαβουλεύσεις με τους συμφεροντούχους**

Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Ιρλανδίας και αφορά μόνο το εν λόγω κράτος μέλος.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Δεν υπήρξε ανάγκη εξωτερικής εμπειρογνωσίας.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η παρούσα πρόταση αφορά τη χορήγηση άδειας σε μεμονωμένο κράτος μέλος, κατόπιν αιτήματός του, και δεν απαιτείται εκτίμηση επιπτώσεων. Σύμφωνα με τους κανόνες για τη βελτίωση της νομοθεσίας, αυτά τα είδη πράξεων δεν υπόκεινται, από τη φύση τους, σε εκτίμηση επιπτώσεων.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Το μέτρο δεν προβλέπει απλούστευση. Προκύπτει από το αίτημα της Ιρλανδίας και αφορά μόνο το εν λόγω κράτος μέλος.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Το μέτρο δεν έχει επίπτωση στα θεμελιώδη δικαιώματα.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Το μέτρο δεν συνεπάγεται ούτε οικονομική ούτε διοικητική επιβάρυνση για την Ένωση. Συνεπώς, η πρόταση δεν έχει καμία επίπτωση στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Δεν χρειάζεται σχέδιο εφαρμογής. Η παρούσα πρόταση αφορά άδεια για πραγματική μείωση φόρου, η οποία χορηγείται για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Οι εφαρμοστέοι φορολογικοί συντελεστές μπορούν να είναι χαμηλότεροι από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που προβλέπονται στην οδηγία για τη φορολογία της ενέργειας. Είναι δυνατή η αξιολόγηση του μέτρου σε περίπτωση πρότασης για παράταση της ισχύος της παρούσας απόφασης.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Για την πρόταση δεν απαιτούνται επεξηγηματικά έγγραφα σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το άρθρο 1 ορίζει ότι θα επιτραπεί στην Ιρλανδία να εφαρμόσει μειωμένους φορολογικούς συντελεστές, κάτω από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας, στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που προορίζεται για εμπορική χρήση από τον τομέα των οδικών μεταφορών.

Το άρθρο 2 ορίζει ότι η αιτούμενη άδεια χορηγείται από την έναρξη ισχύος της απόφασης έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2026, σύμφωνα με το αίτημα της Ιρλανδίας, χρονική περίοδος που δεν υπερβαίνει το μέγιστο διάστημα 6 ετών που επιτρέπεται βάσει της οδηγίας.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στην Ιρλανδία να εφαρμόσει μειωμένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης για την εμπορική χρήση πετρελαίου εσωτερικής καύσης από ορισμένες επιχειρήσεις οδικών μεταφορών, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας⁵, και ιδίως το άρθρο 19 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Πριν από την έκδοση της παρούσας απόφασης, οι γεωπολιτικές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή, οι οποίες επηρέασαν τις αλυσίδες εφοδιασμού πετρελαίου και προϊόντων πετρελαίου παγκοσμίως, προκάλεσαν απότομες και διαρκείς αυξήσεις των τιμών χονδρικής και λιανικής πώλησης των ενεργειακών προϊόντων. Οι αυξήσεις αυτές είχαν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στα νοικοκυριά, ιδίως στους ευάλωτους καταναλωτές και στις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, θέτοντας έτσι σε σοβαρό κίνδυνο την κοινωνική συνοχή, την οικονομική σταθερότητα και την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (2) Στα συμπεράσματά του της 19ης Μαρτίου 2026⁶, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνώρισε τον έκτακτο χαρακτήρα της κατάστασης της αγοράς ενέργειας και τις μακροοικονομικές επιπτώσεις της. Το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη για τον σχεδιασμό εθνικών προσωρινών και στοχευμένων μέτρων με σκοπό να μετριαστούν οι σημαντικές επιπτώσεις των αυξήσεων των τιμών των καυσίμων λόγω της κρίσης στη Μέση Ανατολή και υπογράμμισε ειδικότερα την ανάγκη για συντονισμένη αντίδραση, δεδομένου ότι η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή έχει άμεσο αντίκτυπο στις τιμές της ενέργειας για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ένωσης.
- (3) Οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης, όπως καθορίζονται στην οδηγία 2003/96/ΕΚ, συντελούν στο τελικό κόστος των ενεργειακών προϊόντων που διατίθενται εντός της Ένωσης. Η μείωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης κάτω από τους ελάχιστους συντελεστές μπορεί να μετριάσει ορισμένες από τις αυξήσεις του ενεργειακού κόστους που αντιμετωπίζουν επί του παρόντος τα κράτη μέλη.
- (4) Οι μηχανισμοί που προβλέπονται στην οδηγία 2003/96/ΕΚ επιτρέπουν στα κράτη μέλη να μειώνουν, εντός καθορισμένων ορίων, τη φορολογική επιβάρυνση

⁵ ΕΕ L της , σ. .

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/kofc4ukf/el-20260319-european-council-conclusions.pdf>.

συγκεκριμένων ενεργειακών προϊόντων με στοχευμένο και προσωρινό τρόπο. Λόγω του έκτακτου και επείγοντος χαρακτήρα της τρέχουσας κατάστασης, είναι αναγκαίο να προβλεφθούν ειδικοί, χρονικά περιορισμένοι μηχανισμοί που αποσκοπούν ρητά στην άμβλυνση των επιπτώσεων των κλυδωνισμών στις τιμές της ενέργειας.

- (5) Οι προσωρινές μειώσεις της φορολογίας στοχευμένων ενεργειακών προϊόντων μπορούν να προσφέρουν ταχεία ανακούφιση στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, μειώνοντας άμεσα τις τιμές τελικού χρήστη. Στην παρούσα κατάσταση, οι εν λόγω έκτακτες μειώσεις αποτελούν κατάλληλο και αναγκαίο μέσο για την αντιμετώπιση της σοβαρής διαταραχής της οικονομίας που προκύπτει από τους κλυδωνισμούς στις τιμές της ενέργειας.
- (6) Με τις επιστολές τους της 20ής Μαΐου 2026 και της 1ης Ιουλίου 2026, οι ιρλανδικές αρχές ζήτησαν την άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/EK, να εφαρμόσουν, υπό μορφή επιστροφών, μειωμένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που προορίζεται για εμπορικές χρήσεις ειδικά στους τομείς των οδικών μεταφορών εμπορευμάτων και των μεταφορών επιβατών με λεωφορεία.
- (7) Με τις εν λόγω επιστροφές, τις οποίες η Ιρλανδία θα πραγματοποιήσει μέσω του συστήματος έκπτωσης για το ντίζελ που θεσπίστηκε για τον σκοπό αυτόν, ο πραγματικός ειδικός φόρος κατανάλωσης για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης για τους φορείς που πληρούν τις προϋποθέσεις θα μειωθεί σε 0,25185 EUR ανά λίτρο για την περίοδο έως την 31η Αυγούστου 2026 και σε 0,31689 EUR ανά λίτρο για την περίοδο από την 1η Σεπτεμβρίου 2026 έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2026. Οι εν λόγω πραγματικοί συντελεστές είναι κάτω από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που εφαρμόζονται στα καύσιμα κινητήρων τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2003/96/EK.
- (8) Σύμφωνα με τις ιρλανδικές αρχές, η εφαρμογή των εν λόγω μειωμένων συντελεστών ειδικού φόρου κατανάλωσης αποσκοπεί στον μετριασμό των επιπτώσεων της αύξησης των τιμών του πετρελαίου εσωτερικής καύσης που προκύπτει από τη γεωπολιτική κατάσταση και πλήττει άμεσα ή, μέσω δευτερογενών επιπτώσεων, έμμεσα, τόσο τα νοικοκυριά όσο και τις επιχειρήσεις.
- (9) Η Επιτροπή εξέτασε την αιτούμενη άδεια και έκρινε ότι είναι απίθανο να παρεμποδίσει την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η αιτούμενη παρέκκλιση είναι κατάλληλη και αναλογική, δεδομένης της σύντομης διάρκειάς της, των εξαιρετικών περιστάσεων που συνδέονται με τη γεωπολιτική κατάσταση, σε συνδυασμό με την εξαιρετικά υψηλή τιμή του πετρελαίου στην αγορά, και της ανάγκης να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ των ειδικών στόχων πολιτικής που απαριθμούνται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο της οδηγίας 2003/96/EK, ιδίως της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ένωσης, και της επείγουσας ανάγκης να διασφαλιστεί η οικονομική προσιτότητα της ενέργειας για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.
- (10) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να επιτραπεί στην Ιρλανδία να εφαρμόσει προσωρινά μειωμένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης, κάτω από τα ελάχιστα επίπεδα της Ένωσης, στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων από πρόσωπα ή οντότητες που πληρούν τις προϋποθέσεις για επιστροφές στο πλαίσιο του ιρλανδικού συστήματος έκπτωσης για το ντίζελ.
- (11) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/96/EK, κάθε άδεια που χορηγείται δυνάμει της εν λόγω διάταξης πρέπει να υπόκειται σε αυστηρό χρονικό

περιορισμό. Ωστόσο, για να μην υπονομευθούν οι μελλοντικές εξελίξεις του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι, σε περίπτωση που το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει του άρθρου 113 ή οποιασδήποτε άλλης σχετικής διάταξης της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεσπίσει νέα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων, με τα οποία δεν συνάδει η άδεια που χορηγείται βάσει της παρούσας απόφασης, η εν λόγω άδεια θα πρέπει να παύσει να ισχύει.

- (12) Ταυτόχρονα, οι φορολογικές μειώσεις συνεπάγονται σημαντικό δημοσιονομικό κόστος και τείνουν να αυξάνουν τη ζήτηση ορυκτών καυσίμων, επιδεινώνοντας έτσι την ανισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Ως εκ τούτου, η άδεια που χορηγείται με την παρούσα απόφαση θα πρέπει να παραμείνει αυστηρά περιορισμένη χρονικά,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Επιτρέπεται στην Ιρλανδία να εφαρμόσει τους ακόλουθους πραγματικούς ελάχιστους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης στις επιχειρήσεις οδικών μεταφορών που χρησιμοποιούν εμπορικό πετρέλαιο εσωτερικής καύσης ως προωθητικό, όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ:

- α) 0,25185 EUR ανά λίτρο πετρελαίου εσωτερικής καύσης, για την περίοδο από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης έως την 31η Αυγούστου 2026·
- β) 0,31689 EUR ανά λίτρο πετρελαίου εσωτερικής καύσης, για την περίοδο από την 1η Σεπτεμβρίου 2026 ως την 30ή Σεπτεμβρίου 2026.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2026.

Ωστόσο, σε περίπτωση που το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει του άρθρου 113 ή οποιασδήποτε άλλης σχετικής διάταξης της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τροποποιήσει τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που αναφέρονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων θεσπίζοντας ελάχιστα επίπεδα φορολογίας με τα οποία δεν συνάδει η άδεια που χορηγείται με το άρθρο 1 της παρούσας απόφασης, η παρούσα απόφαση παύει να εφαρμόζεται από την ημερομηνία κατά την οποία εφαρμόζονται τα εν λόγω τροποποιημένα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Ιρλανδίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*